



2026/1307

16.6.2026

ODPORÚČANIE KOMISIE (EÚ) 2026/1307

z 11. júna 2026

o monitorovaní perfluóralkylových látok (PFAS) v krmivách

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

- (1) Perfluóralkylové látky (ďalej aj „látky PFAS“) majú široké využitie v priemyselných a spotrebných aplikáciách vrátane prípravkov na ochranu textílií a kobercov proti znečisteniu, oleofóbnych prípravkov na ochranu výrobkov z papiera a lepenky prichádzajúcich do styku s potravinami, hasiacich pien, povrchovo aktívnych látok pre banský a ropný priemysel, leštidiel na podlahu a insekticídov. Ich široké používanie spolu s ich pretrváváním v životnom prostredí má za následok rozsiahlu kontamináciu životného prostredia. Kontaminácia potravín týmito látkami je predovšetkým výsledkom bioakumulácie vo vodných a suchozemských potravinových reťazcoch, ako aj používania materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami a obsahujúcich látky PFAS. Látky PFAS, ktoré sa nachádzajú v potravinách a u ľudí v najvyšších koncentráciách, sú kyselina perfluóroktánsulfónová (PFOS) a kyselina pentadekafluóroktánová (PFOA) a ich soli.
- (2) V roku 2020 úrad na žiadosť Komisie vo svojom stanovisku k riziku pre ľudské zdravie súvisiacom s perfluóralkylovými látkami ⁽¹⁾ aktualizoval svoje hodnotenie rizika kyselín PFOS a PFOA a zahrnul doň kyselinu perfluórnonánovú (PFNA) a kyselinu perfluórhexánsulfónovú (PFHxS), pričom zohľadnil najnovšie vedecké informácie a údaje o výskyte zhromaždené podľa odporúčania Komisie 2010/161/EÚ ⁽²⁾. Úrad skonštatoval, že v časti európskej populácie sa prípustný týždenný príjem prekračuje. Zdá sa, že vajcia, ryby a iné morské plody, mäso a mäsové výrobky významne prispievajú k expozícii ľudí látkam PFAS. Úrad dospel k záveru, že k expozícii ľudí látkam PFAS významne prispievajú potraviny živočíšneho pôvodu. Úrad dospel k záveru, že látky PFAS sa prenášajú z krmív do potravín získaných zo zvierat a medzi druhmi a typom látok PFAS existujú jasné rozdiely. Takýto prenos látok PFAS môže nastať aj z pôdy požitaj hospodárskymi zvieratami hľadajúcimi potravu a z vody na napájanie pre zvieratá.
- (3) S cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia boli v nariadení Komisie (EÚ) 2023/915 ⁽³⁾ stanovené maximálne limity pre perfluóralkylové látky v určitých potravinách živočíšneho pôvodu.
- (4) Výskyt látok PFAS v krmivách alebo v pôde, na ktorej zvieratá hľadajú potravu, by mohol viesť k nesúladu potravín živočíšneho pôvodu s maximálnymi limitmi, ktoré sa na ne vzťahujú.
- (5) V súčasnosti sú k dispozícii len obmedzené údaje o prítomnosti látok PFAS v krmivách, na základe ktorých by bolo možné určiť rozsah prenosu z krmív do potravín živočíšneho pôvodu a diskutovať o možnej potrebe stanoviť maximálne limity pre látky PFAS v krmivách. Preto by sa mali zhromažďovať údaje o výskyte látok PFAS v krmivách, ako aj v pôde v prípade, že by prítomnosť látok PFAS v potravinách živočíšneho pôvodu mohla súvisieť s prítomnosťou látok PFAS v pôde. Takisto prítomnosť látok PFAS vo vode na napájanie by mohla viesť k prítomnosti látok PFAS v potravinách živočíšneho pôvodu; v prípade vody na napájanie sú však k dispozícii dostatočné údaje z monitorovania prítomnosti látok PFAS.

⁽¹⁾ Vedecká skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci (CONTAM); *Scientific opinion on the risk to human health related to the presence of perfluoroalkyl substances in food* (Vedecké stanovisko k riziku pre ľudské zdravie v súvislosti s prítomnosťou perfluóralkylových látok v potravinách), Vestník EFSA (EFSA Journal) 2020;18(9):6223. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6223>.

⁽²⁾ Odporúčanie Komisie 2010/161/EÚ zo 17. marca 2010 o monitorovaní perfluóralkylovaných látok v potravinách (Ú. v. EÚ L 68, 18.3.2010, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2010/161/oj>).

⁽³⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) 2023/915 z 25. apríla 2023 o maximálnych limitoch pre niektoré kontaminanty v potravinách, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1881/2006 (Ú. v. EÚ L 119, 5.5.2023, s. 103, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>).

- (6) Na kvantifikovanie koncentrácií látok PFAS v množstvách, v ktorých sa vyskytujú, by sa mali použiť dostatočne citlivé metódy. K tomuto kroku by malo nabádať odporúčanie cieľových kvantifikačných limitov.
- (7) Členské štáty by mali dodržiavať postup odberu vzoriek stanovený v nariadení Komisie (ES) č. 152/2009 ⁽⁴⁾, aby sa zabezpečila reprezentatívnosť vzoriek odobratých z danej šarže.

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Členské štáty by v spolupráci s prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov mali v rokoch 2026, 2027 a 2028 monitorovať prítomnosť látok PFAS v krmivách.

Členské štáty by mali vykonávať testy na prítomnosť týchto látok PFAS v krmivách:

- a) kyselina perfluóroktánsulfónová (PFOS);
- b) kyselina pentadekafluóroktánová (PFOA);
- c) kyselina perfluórnonánová (PFNA);
- d) kyselina perfluórhexánsulfónová (PFHxS).

Členské štáty by mali, pokiaľ je to možné, vykonávať testy aj na prítomnosť zlúčenín, ktoré sú kyselinám PFOS, PFOA, PFNA a PFHxS podobné, ale majú odlišný alkylový reťazec, ako sú tie, ktoré sa uvádzajú v odporúčaní Komisie (EÚ) 2022/1431 ⁽⁵⁾.

2. Monitorovanie uvedené v bode 1 by malo zahŕňať širokú škálu krmív, najmä:

- a) ryby, iné vodné živočíchy a produkty z nich získané, ktoré sa používajú ako krmivá;
- b) múčku z morských rias a kŕmne suroviny získané z morských rias;
- c) krmivá minerálneho pôvodu;
- d) krmivá rastlinného pôvodu, siláž, seno a čerstvá tráva;
- e) tekuté krmivá;
- f) kŕmne zmesi s obsahom rýb, iných vodných živočíchov a produktov z nich získaných a/alebo múčku z morských rias a kŕmne suroviny získané z morských rias.

Látky PFAS by sa mali analyzovať aj v pôde, na ktorej zvieratá určené na výrobu potravín hľadajú potravu, a v ich vode na napájanie počas následných vyšetrovaní vysokých úrovní látok PFAS v potravinách živočíšneho pôvodu. Počas týchto vyšetrovaní možno ako zdroj kontaminácie preskúmať aj obalový materiál.

Údaje by sa mali zbierať z krmív vyrobených v neznečistených regiónoch, ale možno poskytovať aj údaje o krmivách zo znečistených regiónov, ak je to pri poskytovaní údajov úradu jasne uvedené.

3. S cieľom zabezpečiť, aby boli vzorky reprezentatívne pre šaržu, z ktorej sa v prípade krmív odoberajú, by členské štáty mali dodržiavať postup odberu vzoriek stanovený v nariadení (ES) č. 152/2009 s prihliadnutím na to, že sa predpokladá rovnomerné rozloženie látok PFAS v celej šarži. V prípade pôdy by sa uvedené postupy odberu vzoriek mali dodržiavať v náležitých prípadoch. V prípade pitnej vody by sa mal dodržiavať postup odberu vzoriek uvedený v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 ⁽⁶⁾, t. j. EN ISO 5667 Kvalita vody – Odber vzoriek.

⁽⁴⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 152/2009 z 27. januára 2009, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a analýzy na účely úradných kontrol krmív (Ú. v. EÚ L 54, 26.2.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/152/oj>).

⁽⁵⁾ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2022/1431 z 24. augusta 2022 týkajúce sa monitorovania perfluóralkylovaných látok v potravinách (Ú. v. EÚ L 221, 26.8.2022, s. 105, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/1431/oj>).

⁽⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 435, 23.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

4. Analýzy by sa mali vykonávať v súlade s článkom 34 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 ⁽⁷⁾, a to pomocou analytickej metódy, pri ktorej bolo preukázané, že vedie k spoľahlivým výsledkom. Kvantifikačné limity analytických metód by mali dosahovať maximálne 0,1 µg/kg v prípade každej individuálnej látky PFAS v krmive.
5. Členským štátom sa odporúča, aby úradu pravidelne poskytovali analytické výsledky, najneskôr však do 30. júna 2029, vo formulári EFSA slúžiacom na predkladanie údajov v súlade s požiadavkami uvedenými v usmerneniach EFSA o štandardnom opise vzorky (SSD2) pre potraviny a krmivá ⁽⁸⁾ a dodatočnými osobitnými požiadavkami EFSA na podávanie správ.

V Bruseli 11. júna 2026

Za Komisiu
Olivér VÁRHELYI
člen Komisie

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj>).

⁽⁸⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/annual-call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-food-and-feed-0>.